

ARADI KÖZLÖNY

Administrator, delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 229.

1938. október 12., szerda

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Bucuressti:

Ez év hátralevő hónapjaiban három nagyszabású ünnepségen fogják fényesen kidomborítani a nemzeti szolidaritást. Az első ünnep október 16-án, Öfelsége II. Carol király születésnapján lesz, majd november 8-ikán Mihai nagyvajda nevenapját ünneplik meg és ekkor a Mihai Viteazul-rend lovagjai is összegyűlnek Erdély egyesülésének az ökirálysággal huszadik évfordulója két dátumot foglal magában. Az egyik október 18-ika, amikor 20 évvel ezelőtt Al. Vaida-Voevod a budapesti képviselőházban bejelentette az erdélyi románység függetlenségi törekvését, a másik dátum december elseje, amikor 20 év előtt kimonőzték az egyesülést az anyaországgal. Ezeket a nemzeti ünnepeket nagy fényvel és az egész nemzet részvételével fogják megünnepelni.

Kairó:

Bár a cenzura rendkívül szigorú, a kiszivárgott hírek szerint a multhéten Palesztinában arab felkelés tört ki. A felkelők állítólag az ország kétharmad részét megszállva tartják. Az arab nemzeti uralom saját szervezésű és igen jól felfegyverzett csapatai 15.000 emberből állanak. Valószínű, hogy angol részről igen erélyes rendszabályok követhetnek.

Kairó. A palesztinai értekezlet keddi záróülésén hozott határozatában a következőket állította fel:

1. A zsidók bevándorlása azonnal betiltandó.
2. Jeruzsálemi arab nemzeti kormány azonnali felállítására.
3. Iraki példára szövetség Londonnal.
4. Minden arab vezető és száműzött visszatérése.
5. Általános politikai amnesztia és minden eddigi Palesztinába bevándorolt zsidó teljes állampolgársági jogot kap.

Bairut. Nabis Zmes, a szíriai Palesztina bizottság elnöke a jeruzsálemi cionista bizottsághoz táviratot küldött és a legkiméletlenebb szavakkal bírálta a cionisták palesztinai magatartását, óvta a zsidókat az arabok bosszújától és megemlítette, hogy az arabok el vannak szánva, hogy a megsemmisülésig harcolnak.

London:

Valamennyi reggeli lap Hoare Belisha angol hadügyminiszter beszédével foglalkozik, amelyben az bejelentette a szárazföldi hadsereg átszervezésének szükségét. A Times hangsúlyozza, hogy az új terv szerint a szárazföldi hadsereg rendszer hadsereggé válik, mert annak eddigi szervezete nem felelt meg az idők mostani követelményeinek. A News Chronicle a következőket írja: Az újonnan átszervezett szárazföldi hadsereg mostantól kezdve gyors segítségre lesz képes, ha arra szükség van.

Itt írjuk meg, hogy az Egyesült-Államok képviselőházának egyik tagja, Ditz Márton legutóbb tartott beszédében feltűnő kijelentéseket tett arról, hogy a szovjet több, mint 10.000 kém, ügynök és izgatott tart az Egyesült-Államok területén. Bejelentette, hogy adatait bármikor igazolni tudja és hozzátette, hogy legközelebb törvényjavaslatot szándékszik benyújtani és ebben egy központi iroda felállítására tesz indítványt, amely a kémek és a propaganda központok felderítésén kell, hogy munkálkodjon.

Róma:

A legfőbb olasz gazdasági bizottság, amely Olaszország gazdasági függetlenségét van hivatva irányítani, első ízben ült össze Mussolini miniszterelnök elnöke alatt. A Duce beszédében kijelentette, hogy hozzá kell látni az ország élénk és szükségletének önellátási alapokra való fektetéséhez. Néhány év múlva Olaszország lakossága eléri az 50 milliót és ezt a termelés emelésével kell majd figyelembe venni.

Ma is folytatják Komáromban a magyar-csehszlovák tárgyalásokat

Ipolyság és Sátoraljauhely átvétele. — Kormányakkal folytatnak megbeszélést a komáromi delegációk. — Befejeződött a szudétánemet-föld átvétele. — A hatodik cseh zónát szállotta meg a lengyel hadsereg

Komáromban járt állítólag Sirovy cseh kormányelnök

Komárom. A magyar és cseh delegációk szakértői reggel tanácskozásra ültek össze, amely déli 12 óráig tartott. Délután 3 órakor pedig a két küldöttség ült össze a tárgyalások folytatására.

A Havas ügynökség tudósítója a következőket jelentette Párisnak: A magyar területi követelések a következők:

1. A magyarok területének az 1910. évi népszámlálás alapján történő azonnali átadása, az átnyújtott Teleki-féle etnográfiai térkép szerint.
2. A vegyes-lakosságú zónákban a népszavazás elrendelése.

A szlovák delegáció hétfőn délután megvette észrevételeit a magyar követelésekre és az észrevételek ügyében kedden délelőtt összeült a két delegáció szakértő-bizottsága. A szlovákok elvben elismerték a magyar területi követeléseket, de kétségtelen, hogy a magyar követelések és a szlovák elgondolások részleteiben bizonyos differenciák merültek fel és ezért a cseh delegáció állítólag egy hetes haladékot kért a magyar bizottságtól az ellenvélemény megszerkesztéséhez. Ehhez a magyar delegáció azonban nem járult hozzá. A csehszlovák delegáció a keddi délelőtti megbeszéléseken nem tett konkrét ellenjavaslatokat.

A mai tárgyalásokról a cseh és magyar bizottságok közösen a következő hivatalos jelentést adták ki:

— „A magyar és csehszlovák delegációk szakértői kedden, október 11-én délelőtt 9 órától déli 12 óráig közös megbeszélést folytattak. Délután 15 órakor a két delegáció plenáris ülésre ült össze, amely egy és egynegyed óra hosszat tartott. A legközelebbi plenáris ülés szerdán, október 12-én déli 12 órakor lesz. Előzetesen mindkét delegáció közvetlen érintkezésbe lép a saját kormányával.”

Itt írjuk meg, hogy KÁNYA Kálmán magyar külügyminiszter és TELEKI Pál gróf magyar közoktatásiügyi miniszter kedden délután Új-Komáromból gépkocsin Budapestre utaztak.

Elrendelték a robbanószerek összegyűjtését kilenc határmenti szlovák járásban

Komárom. A szlovák kormány kilenc járásban elrendelte a fegyverek és robbanó anyagok azonnali besoroztatását. A lapok jelentései szerint ezek azok a járások, amelyek az azonnal átadandó területek közé tartoznak.

Komáromból érkező jelentések szerint a külföldi újságírók beavatott helyről azt az értesülést szereztek, hogy

vasárnap Komáromban járt Sirovy tábornok csehszlovák miniszterelnök, aki hosszabb tárgyalásokat folytatott a csehszlovák delegációhoz beosztott két katonai szakértővel.

Állítólag hétfőn délelőtt utazott el a miniszterelnök Komáromból. A hír valódiságát azonban illetékes helyen még nem sikerült ellenőrizni.

Bevonultak a magyar kormánycsapatok Ipolyságra és Sátoraljauhelyre

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ipolyságra és Sátoraljauhely területére a déli órákban vonultak be a magyar csapatok. Sátoraljauhely kis állomásán és környékén a birtokba vétel 1 kilométernyi mélységben és 2 kilométernyi szélességben történt.

Délelőtt 10 órakor a magyar s a csehszlovák katonai parancsnokok találkoztak a határhídon, ahol a csehszlovák katonai hatóság jegyzőkönyv szerint átadta a kis állomást és annak környékét, amelynek területén mintegy 50 újabb épület nyert az utóbbi években elhelyezést. Délelőtt 11 órakor 2 árkász szakasz ment át az új területekre és ezek hamarosan megállapították, hogy a bevonulásnak nincsen semmi akadálya.

Ipolyságra a honvédcsoportok zöme délelőtt 13 órakor vonult be. Ezt megelőzően elsőnek egy kerékpáros zászlóalj vonult be és megszállta az új határt.

Imrédy Béla dr. magyar miniszterelnök vasárnap egész napon át hivatalában dolgozott

és hétfőn már a kora reggeli órákban fogadta a magyar kormány több tagját és velük beható megbeszélést folytatott. Gróf Bethlen István, volt magyar miniszterelnök vasárnap Budapestre érkezett és tárgyalt a magyar politikai élet különböző tényezőivel.

Kiegészítette Prága a csehszlovák tárgyaló-bizottságot

Komárom. (Rador.) Komárom város lakossága 12 ezer magyarból, 5 ezer csehszlovákból és ezer németből áll. A vasárnap megkezdődött tárgyalások rendkívüli fontossággal bírnak. A Havas ügynökség tudósítója úgy értesített, hogy a magyar követelések egy 40 kilométer szélességű területsávra vonatkoznak, amely Pozsonynál kezdődne és a Kárpátalján levő Nagyszőlősnél végződne, mintegy 850 kilométer hosszúságban. Ezen a területen 600 ezer magyar, 100 ezer szlovák és rutén lakik. A területen levő legfontosabb városok Pozsony, Léva, Kassa, Munkács és Ungvár.

A Komáromban folyó magyar—szlovák tárgyalásokról a lapok a következőket jelentik: A csehszlovák kormány abban a hiszemben, hogy a magyar delegáció követeléseit kizáróan szlovák területet ölelnek fel, a szlovák kormány tagjait hita a tárgyalások lefolytatásával. Tekintettel azonban arra, hogy a

magyar követelések Ruszinszko területére is kiterjednek, ezért a tárgyaló bizottságot kiegészítették a rutén kormány tagjaival is. Az Ungváron székelő rutén kormány három tagja tegnap este Komáromba utazott, ahol résztvesznek a tárgyalásokon.

Az új határjavaslat: Pozsony—Nyitra—Losonc—Kassa—Ungvár és Munkács vonala

Berlin. A Völkische Beobachter a magyar kívánságokkal kapcsolatosan azt az értesülést közli, hogy magyar részről a demarkációs vonalként Pozsony—Nyitra—Losonc—Kassa—Ungvár és Munkács vonalat jelölték ki. A magyar kormány kiküldöttjei e pontokon fe-

lül eső területek sorsáról népszavazással kíván döntenit.

A lap prágai tudósítója úgy tudja, hogy a magyar—cseh tárgyalások a kibékülés jegyében is folynak és ezért adott esetben a kisebb ségek kicseréléséről is lehet szó.

A lengyelek befejezték az utolsó zóna birtokbavételét

Varsó. A Lengyel Távirati Iroda jelenti, hogy a lengyelek most már az utolsó, a hatodik zónát foglalják el. A cseh katonaság és a hatóságok már elhagyták az oderbergi kerületet és Moravska-Ostrava felé vonultak vissza.

A Havas ügynökség jelenti: A lengyel és a csehszlovák kormányok között megkezdődtek a tárgyalások a határ végleges megállapítása érdekében. A többi lengyel követelést, vagyis Czad, Spisz és Orawa szlovákiai helységek átadását illetően, kormánykörökben ki-jelentik, hogy ez a kérdés már nem érdekli a

prágai kormányt és azt Lengyelországnak a szlovák nemzettel kell elintéznie. Megállapítják a továbbiakban, hogy a lengyelek által még követelt szlovák területek kiterjedése 2400 négyzetkilométer. Ennek a földrésznek gazdasági értéke egészen jelentéktelen a már eddig átengedett területek mellett.

Megkezdte működését a szlovák kormány

Prága. Az új szlovák kormány megkezdte Pozsonyban a működését. Cernyl belügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy eddig sok akadályba ütközött a szlovákság követelése, a jövőben azonban gondoskodott arról, hogy a nehézségeket elhárítsák. A hétfőn megtartott első minisztertanácsban elhatározták, hogy a szlovák kormány tagjai a prágai központi kormány minisztertanácsán is részt

vesznek.

A minisztertanácsban elhatározták, hogy magyar és német nemzetiségi osztályt lognak létesíteni.

Újabb pozsonyi jelentés közli, hogy a szlovák kormány rendeletet adott ki, amely szerint a közhivatali szobákból Benes arcképe eltávolítandó és helyébe Hlinka arcképe kell tenni. Minden hivatali szobában ke-

A szerelmes mozdonyvezető

Irtá: LOUIS BOUCHARD

Salacrou Pierre mozdonyvezető volt a Lyon—Párisi vonalon. Megbízható, pontos ember, akit a feljebbvalói nagyon becsültek. Soha a legkisebb mulasztás nem terhelt a számláját. Azonban megnősült és ettől kezdve egészen megváltozott. Susanne fiatal, bolondos kis nő volt. A férfiak önkénytelenül elmosolyodtak, ha fitosorru, kedves, mindig derűs arcát látták. Pierre ennek bizony nem örült, a féltékenység kinozta.

Amikor ott állt a mozdonyon a keskeny, vas-hidacsán, már nem a munkájára gondolt. A táv-jelzőket is a fütőnek kellett figyelnie, mert Pierre agyában a legtarkább gondolatok kergetődztek.

Vajjon igazán otthon van-e ilyenkor Susanne és alszik? — töprengett és a lelkét rémképek sanyargatták.

Feleségének anyja alaposan megmosta Pierre fejét, amikor egy ilyen féltékenységi jelenet tanuja volt:

— Te buta, nagy fiu, nem tudod, hogy a leg-tisztességesebb nőt is megingathatja, ha az ura nem bizzik benne? Légy boldog, hogy Suzy olyan liszta lelkű, mint egy tízéves gyermeklány és ne fésd az ördögöt a falra!

De Pierre nem tudott megnyugodni, a féltékenység rögeszmévé vált a lelkében.

— Akinek olyan a mestersége, mint az enyém, hogy a legtöbb éjszakát szolgálatban, az otthonától távol tölti, annak nem volna szabad megnősülni — ez a gondolat gyötörte állandóan.

Valóban sokat szenvedett a szolgálati beosztása miatt. Az esküvője után a lakodalmasebédttől azonnal ki kellett rohannia a fűtőházba, hogy átvegye egy hirtelen megbetegedett kollégája helyett a szolgálatot és harminchat óra eitelével, reggel hétkor érkezett haza, ahol fiatal felesége kisírt szemmel várta.

Es azután is hasonlóan bolondul alakult a házaseletük.

Nem kívánhatta a feleségétől, hogy ébren várja meg, ha reggel hétkor érkezik haza. Sok keserülést okozott a Salacrou-házastársak életében a vasuti menetrend.

Suzanne, mint már említettem, vidám jókedélyű teremtés volt. Még ebbe a furcsa helyzetbe is beletörődött, derűs volt és sohase panaszkodott.

Valami rejlik e mögött, hogy Suzanne ilyen türelmes — gondolta magában. A gyanuja újabb tápot nyert, amikor egy reggel, a hazaérkezésekor, felesége a következő tervvel fogadta:

— Az anyám beteg. Ha nincs ellene kifogásod, két éjszakára, amíg most távol leszel, hazamegyek. Nyugodtabban alszom, ha mellette lehetek.

Pierre szemén gyanakvás villant át, de látszólag nyugodtan felelte:

— Ha gondold . . . nincs kifogásom ellene. De azzal az érzéssel távozott hazulról, hogy most már biztosan bolondítja az asszony.

Páristól Lyonig, majd pedig visszafelé jövet Pierre az elfojtott dühtől szinte kábultan állt a mozdonyon. Folyton rászólt a fütőre:

— Csak fűtsd tovább, nem elég magas a feszültség!

Egyik állomáson Pierre egy üveg rumot vásárolt a perronon és a mozdonyra visszatérve, az üveg felét egy hajításra kiitta, hogy a bánatát belefójtja az italba. Sohasem szokott alkoholt inni és így tulizgatott állapotában a rum az örülség felcsigázta az idegeit. Ilyen zavaros fejfel elindította a mozdonyt, mert az a rögeszme gyötörte, hogy amíg ő itt robotol, a felesége valamire mialat.

Legnagyobb sebességre állította be a gépet és a vonat szédületes gyorsasággal, megállás nélkül robogott át a következő állomáson, ahol pedig meg kellett volna állnia. Az állomásfőnök kétségbeesetten integetett, a vonatra várakozó közönség rémülten ordított, a nők sikoltoztak, de a gyorsvonat már el is tűnt az éjszakában.

Pierre se nem látott, se nem hallott. Főrrő agyára ránehezedett a szokatlan ital gőze és chhez hozzájárult tébolyító féltékenysége.

Csak haza . . . minden áron . . . minél gyorsabban! — Ez a gondolat uralta zavaros agyát és a gyorsvonat tulfutott mozdonya százhusz kilométeres sebességgel sorra elhagyta maga mögött az egymás után következő állomásokat. A főnők végigteléfonoztak Párisig:

„A 847-es gyorsvonat mozdonyvezetője meg-

rest helyezendő el.

A Vreme prágai jelentése szerint a cseh sajtó és különösen a vidéki sajtó egyrésze Bata cipőgyáros elnökjelölése mellett tör lándzsát.

A csehszlovák optások kérdése

Prága. Illetékes helyről figyelmeztették az optálni kívánókat, hogy erre vonatkozó kérvényeket egyelőre nem lehet benyújtani. A megállapodás értelmében az optálásra vonatkozó beadványok október elsejétől kezdődőleg hat hónapig belül nyújtandók be, de eddig nem történt semmiféle döntés az eljárás szabályozását illetően.

A szudétánémet-helyzet

Berlin. A nemzetközi bizottság, mely a müncheni határozatot hajtja végre, tegnap várakozás ellenére, nem tartott ülést. Azt hiszik, hogy a bizottság megvárja, hogy Németország és Csehszlovákia közvetlen tárgyalások által megállapodnak-e a vegyes lakosságú területek sorsát illetően. Mint ismertes, a német csapatok tegnap befejezték az ötödik, illetve az utolsó zóna megszállását. A többi területre vonatkozóan népszavazást kellene megejteni. A német kormány a kérdésnek népszavazás nélküli megoldására tett javaslatot. A nemzetközi bizottság a német javaslat elfogadására, vagy visszautasítására vár, hogy a további intézkedéseket megtegye.

A szudétánémet területet elfoglaló német csapatok október 10-én este elfoglalták mindazokat a területeket, amelyek megszállásával a Berlinben székelő nemzetközi bizottság a német hadsereget felhatalmazta. A német csapatok többek között megszállták Schönbrunn városát. A csapatokkal együtt megérkeztek a városba a német rádiótársaság megbízottai, akik azonnal átvették a rádióleadó épületét és haladéktalanul működésbe helyezték. Hétfőn délután 19 órakor a volt cseh szlovák rádióállomás megkezdte, mint leadóállomás működését, még pedig Schönbrunn név alatt. Az új állomás megtartotta a 244-es hullámhosszat. Egyelőre Breslau nagyadóhoz csatolták a schönbrunni adót, amely a tegnapi esti órákban egészen éifélig már német műsört közvetített.

örült. A pályát tartásuk nyitva, mert teljes sebességgel rohan át az állomásokon. Párisban a beutóvágány végén torlaszolja el matracokkal.

Rémes pánik tört ki az egész vonalon.

A gyorsvonat a kilőtt ágyugolyó sebességével repült végig Páris külső összekötő vasútvonalán és befutott az egyik külvárosi pályaudvarra. Pierre megállította a vonatot. Azután leugrott a mozdonyról, kirohant a pályaudvar előtti térre, taxiba ült és az anyósa lakására hajtatott.

„Másfél órával előbb érkeztem be, mint ahogy a menetrend előírja” — gondolta magában — ha Susanne valahol járt a távollétemben, nem számított arra, hogy megérkeztem és már ott leszek az anyósom lakásán, amikor hazaérkezik. Ki tudja, hol mulatott egész éjjel.”

Amint az anyósa lakásának ajtaján becsengett, a lány meglepetten nyitott ajtót.

— Itthon van a feleségem? — kérdezte Pierre, aki közben már kissé kijózanodott és maga is megijedt az örülettől, amelybe belekeveredett.

— Hol lenne? — kérdezte elámulva a lány — alszik még, mert hajnalig rosszul volt az öreg nagyságos asszony és őt ápolta.

Pierre halkán benyitott Susanne szobájába, aki azonnal felébredt és elsikoltotta magát örmében:

— Milyen meglepetés! Nagyszerű, hogy már itt vagy! De hiszen csak 8.30-kor szokott a vonatod megérkezni? Mi történt?

— Semmi se történt — kiáltotta Pierre és megszeppenülve ölelte meg Susanne-t.

Pierre-nek szerencséje volt. Az igazgatóság elhitte a védekezését, hogy a mozdony fékje elromlott és a mozdonyt csak Párisban tudta végre válahogy megállítani. De volt a vonaton negyven elsőosztályú utas is. Ezek, természetesen, valámennyien szintén másfélórával korábban érkeztek haza mint ahogy őket hazavárták és különféle hírek kerültek arról forgalomba, hogy ez a másfélóra egyes helyeken milyen drámai bonyodalmakat idézett elő.

CORSO 5, 7.15 és 9.15

MA PREMIER!

Paul ROBESON,

a világhírű néger énekes főszerrelésével, aki a BOSAMBO filmmel meghódította a világot

A SZABADSÁG DALA

Ülésezett a városi ármeghatározó bizottság:

Ujraosztályozták a marha- és sertéshúst és felülvizsgálták az összes maximális árakat

Vlad Alexandru tábornok, polgármester dönt az október 15-én életbelépő új maximális árakról

Kedd délutánra hívta össze Vlad Alexandru tábornok-polgármester a városi ármeghatározó bizottság üléseit, amelyen az elnöklő polgármesteren kívül részt vett Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes, a város gazdasági osztályának vezetője, a szakkamarák és fogyasztók képviselői, valamint a sütőiparosok, a husiparosok, a bérkocsitulajdonosok, a szállodások és vendéglősök több megbízottja.

Elsőnek a pékek azon kérését tárgyalta a bizottság, hogy

engedélyezzék olyan luxusszűrtől készült fehérkenyér sütését, amelynek használatát orvosok irják elő betegek számára.

A kérelmet a bizottság kedvezően véleményezte azzal, hogy ennek a kenyérfajtának árusítása nem tartozik az ármeghatározás rendelkezései alá. Az így forgalomba hozandó fehérkenyér nem haladhatja meg az egy kilós súlyt. Egyéb vonatkozásokban

a kenyér és lisztárak teljesen változatlanok, az eddigi maximális árak továbbra is érvényben maradnak.

A napirend második pontja a husiparosok áremelés iránti kérelme volt, ami körül élénk vita indult meg. A kérdéshez Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes alapos adatgyűjteménnyel szolgált és ennek alapján

azt hangoztatta, hogy az árak emelését célzó kezdeményezés indokolatlan.

Bejan Romulus dr. alpolgármester hangsúlyozta, hogy más városokban olcsóbb a hus, mint Aradon és ezért azt indítványozta: utasítsa el a bizottság teljes egészében az előterjesztést. A vita eredményeképpen végül is a bizottság úgy döntött, hogy

több változtatást eszközöl a husárak megállapításánál, főképpen a minőség-beosztást illetően.

Árak tekintetében lényeges módosítást nem fogadott el a bizottság, amelynek döntése alapján a jövőben a következőképpen alakulnak a maximális árak:

Megkülönböztetést tesznek nemcsak a levágott állat húsát illetően, de magát az állatot osztályozzák.

Most már nem úgy minősül majd a hus, hogy bármelyik levágott marha hátulsó része elsőosztályú husnak, elsőrésze pedig másodosztályú husnak számít, hanem a jobbminőségű állatokat elsőosztályú vágómarhaként kezelik, míg a gyengébb minőségű másodosztályú minősítést kap.

Ugy az első, mint a másodosztályú állat húsát az után szintén két részre osztják:

hátulsó és első részre. Ez a beosztás a marhákra vonatkozik s ennek megfelelően a husárak ebben a vonatkozásban a következőképpen alakultak:

I. osztályú marha hátulsó rész 23 lei, első része 21 lei.

II. osztályú marha hátulsó rész 19 lei, első része 17 lei.

Sertéshús (izom) csont nélkül 34 lei, karai 32 lei, I. osztályú sertéshús 10 százalék csonttal 30 lei, másodosztályú sertéshús ugyanennyi nyomtatékkal 28 lei.

A borjúhúst illetően a husiparosok ennek a hús-fajtának szabadabb tételeit kérték, amit a bizottság elutasított s úgy döntött, hogy továbbra is fenntartja az eddigi 31-32 leies maximális árakat.

Juh-hús változatlanul 16-18 lei, kivéve a herélt berbecset, amelynek üzleti árát — piacon nem szabad árusítani — 20 leiben határozták meg.

A háj árát 33 leiről 36 leire emelték, szalonna, tepertő és zsir változatlanul 29, 26, illetve 36 lei.

Az élelmiszerárak meghatározásánál foglalkoztak a vaj árszínvonalának helyzetével is. A bizottság úgy találta, hogy e tekintetben árcsökkentés szükséges és ezért

a préselt vajat 80 leiről 70 leire, a préseletlen vajat 70 leiről 60 leire állították le.

Foglalkozott a bizottság az éttermi és kávéházi árakkal is.

Az éttermek számára a menüknek 5 leiel való megdrágítását engedélyezték

azzal, hogy a 35 leies menünél az étrend összeállítását a vendég étlapszerint maga végezheti s kivételt kizárólag a halfélék képeznek, amiknek felszolgálása nem kötelező. Viszont a szárnyasok is szabad választás tárgyát képezik.

Módosították a kávéházi kávé-árakat is.

amennyiben a tejeskávé árát fenntartották ugyan, de csak déli 12 óráig. Ezentúl a kávé szabadon határozhatja meg a kávé árát. Déli 12 óráig a haboskávé ára

12 lei, hab nélkül pedig 10 leieről kell a vendégeknek kávéét kiszolgálni. Egyébként

a vendéglői és szállodai árak nem változtak.

Változatlan maradt a lóvontatású bérkocsik díjszabása is, míg a bérgépkocsik tulajdonosai részletes előterjesztésben kérték a legutóbb alkalmazott 20 százalékos díjszabáscsökkentés megszüntetését. A bérgépkocsitulajdonosok nevében dr. Kele Sándor ügyvéd terjesztette elő a kérés indoklását, amelyből kiténik, hogy a kocsitulajdonosok a jövedelem 20 százalékát a kocsivezetőknek adják, az üzemeltetés a jövedelem 50 százalékát teszi ki, tehát a város által eszközölt 20 százalékos díjszabáscsökkentés után

a tulajdonosoknak a jövedelem 10 százalékából kell a kocsit amortizálásáról gondoskodniok s ez a 10 százalék jelenti számukra a jövedelmet is.

Az előterjesztés meghallgatása után a bizottság úgy döntött, hogy

albizottságot kült ki a kérdés megvizsgálására.

A bizottság — amelynek tagjai Tripa Mihai gépüzemigazgató, Mladin Eugen rendőrkapitány, a közlekedési rendőrség vezetője, valamint a gépkocsitulajdonosok egy képviselője — két napon belül letárgyalja az ügyet.

Végül foglalkozott a bizottság az aradi ortodox zsidó hitközség beadványával, amelyben a hitközség azt kérte, hogy a kóser húsok maximálásától tekintsen el a város. Az előterjesztésnek helyt adtak s az ülés véget ért.

Az ármeghatározó bizottság állásfoglalásának megfelelően előterjesztést tesznek a polgármesternek, aki azután maga dönt a végső határozatot illetően. Az új maximális árak különben október tizenötödikén lépnek életbe, addig a régi ármeghatározás teljes egészében érvényben marad.

Az utolsó percben!

Prága. Hivatalos körök erélyesen cáfolják azt a hírt, hogy Németország és Csehszlovákia között vámunió lesz.

*

Prága. A Stefani ügynökség jól értesült forrásból közli, hogy a csehszlovák köztársaság elnöki székébe Sirovy tábornok fog kerülni.

*

Berlin. Német hivatalos közlemény jelent: Berlini politikai körökben megállapítják, hogy az angol sajtó egyrésze szabotálni akarja annak a nemzetközi bizottságnak a munkáját, amely a müncheni nemzetközi egyezményt hajtja végre és nehézségekről ír, amelyet állítólagos német követelések idéztek elő. Ezzel szemben megállapítják, hogy a bizottság minden tagja tárgyilagos módon kezeli a kérdést és a német delegátusok gondtal kerülnek el minden olyan magatartást, amely a versaillesi módszerre emlékeztetne.

Az amerikai hadügyminiszter béke-beszéde

Londonból jelentik: Az Egyesült-Államok hadügyminisztere Oklahamában, a cheroqueei gát megtekintése alkalmával beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a világnak minden oka meg van remélni: München után újabb megbeszélések sorozata következik majd, amelyek biztosítják a jövő évtizedekre nemcsak Európa, de a világ békéjét is.

— Ha az idő most nem is alkalmas — folytatta beszédét a miniszter —, hogy a fegyverkezés és a haderőket kizárólag védekezést célzó egyezmények kötésével befolyásoljuk, vajjon nem remélhetjük-e olyan egyezmények megkötését, amelyek megvédik a polgárságot a légiháborúktól.

Jön: „Ö” jelszava: „Jöjjön”, lásson! És nem Ki „Ö”? győz eleget kacagni!

Iorga professzor feltűnő cikke a kis-antantrol

A „Timpul” című lap Iorga Nicolae királyi tanácsos cikkét közli. A cikk címe: „Egy tisztos kísérlet csődje” és a következőképpen hangzik:

— „Miért lepleznénk el a dolgokat! Közép-európában összeomlott egy rendszer, amelyet az ott lakók hasznára egy konstruktív szellem alkotott, mely talán nem számolt a valósággal s az végül ellene fordult.

— Összeomlott Ausztria, mely gyakorta nagyon szurós volt, ha valaki rátámaszkodott, mint például Magyarország. Helyébe valami újat kellett ültetni, nem csupán gazdasági téren, ahol Csehország nagy ügyességgel működött, hiszen a Bata-gyár bőrűi, a kerámiai, szövet- és textilárak még Kaliforniáig is eljutottak, — hanem politikai téren is.

— És akkor azt hitték, hogy a Habsburg monarchia három utódállamának a szövetsége, saját hasznára és senkinek a kárára, elvégezheti a megrögzítés feladatát, a békeszerződésekre támaszkodva, melyeknek örökkévalóságában a naiv emberiség 1918-ban hitt.

— E társulásban, melyet Franciaország támogatott, nem törődtek Németország fenyegető szomszédságával, mely nem maradtott sokáig a legyőzetés megalázó állapotában s eltiltották Mussolinin attól a szereptől, melyet a Duna-völgyében játszani óhajtott.

A szerepet illetően eleinte vita folyt Benes tanár metodikus szelleme és Titulescu határtalan személyi becsvágya között és engedtessek meg nekem, hogy Titulescu szerény aspirációiban ma sem lássam Románia képviselőjét.

— Nem sokkal később kitudott, hogy az elszármított vívott harcban a legerősebb a prágai

filozófus rendszeres szelleme.

— A csehszlovák köztársaság elnöke feladatát kapta, hogy ezt a társulást fenntartsa. Ehhez az kellett volna, hogy Jugoszláviának és Romániának a Csehországhoz hasonló érdekei legyenek a közép-Dunánál, míg ez a két állam főként azzal törődött, hogy megakadályozza Magyarország revans hadjáratát.

— Sztójadinovics, aki önös politikába kezdett, hamarosan elkövette a hibát. Ettől a perctől kezdve megpecsételődött a sorsa annak, amit elég rossz elnevezéssel — hiszen nem a múlt folytatásáról, hanem a jövőről volt szó, — „kis-antantnak” neveztek.

— Ma mások egy sokkal nagyobb hatalommal igyekeznek megvalósítani azt, amit a hármak megkíséreltek, olyan eszközökkel, melyeknek nincs kellő begyökerezettségük e tájakon.

— Ez olyan dolog, melyet mindenkinek számolnia kell. És én úgy vélem, hogy nekünk is.”

URANIA 5, 7.15 és 9.15 órákor. Telefon: 12-32

Tökéletes zenei filmélmény!

A newyorki filharmonikus zenekar közreműködésével énekel

NINO MARTINI
a Metropolitan hőstenorja:

Önök éneklek asszonyom

című nagyszabású filmremekben. Partnője: **JOAN FONTAINE**

Pótműsor: Pompeye kalandjaiból.

Hogyan oszlik meg a németek és csehek között Csehország gazdagsága?

A bányák jórésze cseh kézben marad, a textilipar német határok közé kerül

Páris. A L'Information című lap részletes adatokat közöl arról, hogy milyen gazdasági értékek vannak azokon a szudétaterületeken, amiket a német birodalomnak átadtak.

A TEXTILIPARNAK

itt többévszázados multja van a Habsburg-uralom idejéből. A csehországi részek ennek az iparnak négyötödét teszik ki. A cseh gyapottonódák Csehországot az európai textilipar ötödik rangsorába emelik. Körülbelül ezer ilyen ipari vállalat van itt. Az évenként felhasznált nyersanyag értéke egymillióárd koronára emelkedik és legnagyobb részét exportálják fonal- és szövöttáru formájában. A textilipar tekintélyes része Reichenberg vidékén terül el. A gyapjufonóipar szintén hatalmas. Nyolcszáz ezer szövőszék van és háromszázötven vállalat, amelyek mintegy ötszázmillió korona évi nyersanyagot használnak fel.

A LENIPAR

szintén rendkívül magas multra tekinthet vissza. A nyersanyagot Lengyelországból és a balti államokból veszik. Tízezer műhely dolgozik háromszáz ezer szövőszékkel. Ugyancsak a szudétavidéken vannak a kenderszövődé, csipkeverődék stb. A selyem- és műgyapjuipar főleg a morvavidéken működik.

AZ ÉRCIPAR

különösen a cseh területeken fejlett. A Skoda-művek Pilsenben csaknem teljesen a nyelvhatár mentén fekszenek, a Poldi-, Klando-művek Prágától északra.

Másrészt a Prága acélművek üzemei Vitkovicban vannak, a sziléziai határ közelében, a márisch-ostrai medencében. Más üzemek a szászországi határ mentén terülnek el. Több rendbeli mechanikai gyár, amelyek igen fejlettek, csak kevés számmal található az északi és keleti német határvideken.

Ez a nehézipar a közelmúltban rekordtermelést produkált éspedig a múlt évben 1 millió 675.000 tonna öntött vasat, 2,318.000 acélt és 1,324.000 tonna finomított gyártmányt. Nagyrészt hazai nyersanyagból dolgoznak. A nagy művek Prágától délkeletre és Szlovénzián fekszenek. Ezek a művek kokszt használnak, mely a Karvin-medencéből kerül ki, mintegy 365 négyzetkilométeren terülnek el és nyersanyagban olyan gazdagok, hogy évszáz-

adokon át sem merülnek ki. A széntermelés háromnegyed része is, amelynek kivonata tavaly 17 millió tonnát tett ki, erről a vidékről való, míg a többi része Kladno, Pilsen cseh bányáiból származik. Az ostrai szénbányák Teschen környékén vannak, ahol mintegy 100.000 lengyel lakik.

A LIGNIT

amelynek terméke 1937-ben 18 millió tonnát tett ki, három oldalról származik éspedig: Toplic, Komotau és a szász határ környékéről, a többi főleg Karlsbad és Eger németlakta vidékéről. A kőszén-export a múlt évben felülmutta a kétmillió tonnát, a lignit pedig csaknem elérte ugyanezt a mennyiséget. Joachimsthal rádiumban gazdag és e tekintetben Csehszlovákia a világ rádiumtermelő országai között a legelső helyen állott.

A KAOLIN-TELEPEK

szintén Csehország északi részén vannak, úgy hogy a porcellángyárak a német Karlsbad és a cseh Pilsen körül csoportosulnak. A kivitel elérte a 300 millió koronát 1929-ben, jöllehet a kaolin-termelvény felét Németországnak adták el, mint

Mit jelent a sátoraljaujhelyi vasuti állomás?

A komáromi magyar-cseh tárgyalások vasárnapi eredménye közt szerepel, hogy Csehország hétfőn esetleg a sátoraljaujhelyi vasuti állomást, kedden reggelig pedig Ipolyságot engedje át a magyar csapatoknak. Mint ismeretes, a magyar kormány legutóbbi kérése az volt a cseh kormányhoz, hogy két helység úgy nevezett jelképes megszállását haladéktalanul engedélyezze Magyarországnak. Komáromban tehát ezt a kérést honorálták, amikor a vasárnap esti első közvetlen tárgyaláson a sátoraljaujhelyi állomást és Ipolyságot átengedték Magyarországnak.

A két terep átengedése közül a további tárgyalások eredményeitől függetlenül a nagyobb jelentőség kétségkívül a sátoraljaujhelyi cseh pályaudvar átadását illeti. Ennek az állomásnak birtoka ugyanis szervesen befolyásolja a ruszin kérdést, és ezáltal a magyar-lengyel közös határ problémáját is.

Sátoraljaujhely városát ugyanis az 1919-es cseh-magyar határ úgy szelte ketté, hogy maga a város nagyjából Magyarországnak maradt, míg azt a városrészt, amelyen az állomás fekszik, Csehszlovákiának ítélték. Ezt a megoldást nem elhárították szempontról, hanem azért választották, mert a sátoraljaujhelyi állomáson keresztül volt lebonyolítható a csehszlovákiai vasuti forgalom az ország belseje felől Ruszinszkóba.

A Prága-Kassa-Királyháza-Halmi-Nagyvárad-Bucurest vonal Sátoraljaujhelyre vezet keresztül. Ez a vonal Sátoraljaujhelyt délkelet felé Ruszinszkóban Csap, Bátor, Beregszász, Nagyszőlős és Királyháza állomásokon át vezet a román határig. A sátoraljaujhelyi állomás magyar birtokbavétele tehát azt jelenti, hogy ez említett kárpátaljai városok, vagyis Ung, Beregmezők, valamint Máramarosmegyének eddig Csehországhoz tartozott része a jövőben közvetlen főszerződését elvesztí a megmaradó Csehszlovákiával.

De elvágódik Csehszlovákiától a sátoraljaujhelyi állomás gazdaváltoztatásával három szárnyvonal is, amely az említett Kassa-Királyháza-i vonalból ágazik Lengyelország felé. Ez a három szárnyvonal a következő:

1. Csapnál indul ki s Ungváron és Nagybereznán keresztül halad az uezsoki szoroson át a Sambor-Lemberg-i vonal.

2. Bátornál ágazik ki s halad Munkácsra és Vereckén át a Stry-Lemberg vasút.

3. Királyháza és Huszton keresztül halad cseh területen az a vonal, ha Máramarosszigetre utazott. Máramarosszigeten túl ez a vonal Körösmezőn át haladt Delatyn, Stanislau állomásokon át lengyel területen, hogy aztán ismét román földre kanyarodjon vissza Csernovitznál.

Négy órán át kacagni fog ha eljön 16-án, vasárnap délután az IPAROS OTTHONBA ahol Arad legjobb műkedvelői pompás kabarészámokat

adnak elő a vakok javára.

MŰSOR: 1. Szerelők a Neont. 2. Nászutasok. 3. Egy aradi uriaszony villámtréfája: „Az agglégények klubja”. 4. Az udvari bozond

SZEREPLŐK: Pollacsák Kató, Mende Betti, Mende Margareta, Buda Jolán, Mende Lajos, Reisz, a komikus, Balogh János, Bertha, Váci János, Papp, Baranyi.

nyersanyagot.

AZ ÜVEGGYARTAS

amely mintegy ezer ipartelep számlál, a német Teplic vidékén virágzik. A legnagyobb vegyi gyár Aussigban van, ott, ahol az Elba elhagyja Csehszlovákiát és Szászországra felé siet.

A KEZTYÜGYARTAS

centruma viszont Prága, míg a cipőgyártás központja Zlin, Morvaországban, ahol az óriási Bata-művek vannak. Egyébként Bata ma már nemcsak cipőt, hanem minden egyéb ruházati cikket, főleg harisnyát és kötöttáru gyárt, valamint autógumi. kerék gyártásban is sokra vitte, Csehországban az autókhoz manapság Bata-pneumatikot használnak.

A bányák és üzemek jeletékeny része általában csehlakta területen van, a lignit- és textilüzemek kivételével.

A sátoraljaujhelyi állomás feladása a csehek részéről azt jelenti, hogy Ruszinszkóval a vasuti összeköttetés megszakad, vagyis ezután csak magyar területen át közlekedhetnek. Enre azonban van eset. Igy például, mint említettük, Romániában is Szatmár és Máramaros sziget között a vasutnak egy kis darabon cseh területen kell átmennie.

A magyar filmfeliratok ügye a kisebbségi főkörmánybiztos előtt

Bucurestből jelentik: A mozitulajdonosok, mint annak idején arról beszámoltunk, elhatározták, hogy közbenjárnak a kormánynál annak érdekében, hogy ismét engedélyezzék a filmek magyar feliratait. Ezt a kérést a mozitulajdonosok azzal indokolták, hogy a kisebbségi lakosság idősebb korosztályhoz tartozó része a román nyelvet nem bírja tökéletesen, sokan nem beszélnek sem a német, sem az angol nyelvet, — amely tudvalevőleg túlnyomó többségben a hangosfilmek nyelve — és ezért a kisebbségi közönségnek ezek a rétegei elmaradnak a moziból. Ez a körülmény természetesen nagy kárt jelent a mozitulajdonosoknak, akik nem találják meg számításukat, de ugyanakkor kárt jelent a államnak is, mert hiszen a mozik látogatottságának csökkenése következtében az adóbevételek is visszaesnek.

A tervek szerint küldöttség keresi fel Silviu Dragomir dr. kisebbségi főkörmánybiztos. A főkörmánybiztos tudvalevőleg külföldön tartózkodott és ezért a küldöttségjárásra mindeddig nem kerülhetett sor. Most, hogy a főkörmánybiztos hazaérkezett, értesülésünk szerint a mozitulajdonosok küldöttsége a magyar feliratok ügyében a legközelebbi jövőben felkeresi Silviu Dragomir dr.-t és támogatását kéri.

Sulyos zavarok

London legutóbbi modern légvédelmi gyakorlatán

Londonból jelentik: Az angol nagyvezérkar tudvalevőleg tervet dolgozott ki az angol partok repülőátadás elleni megvédésére. A tervek szerint léggömbök segítségével acélháló-gátat létesítenek. A léggömbök között ugyanis acélhálózatot feszítenek ki, amelybe villanyáramot vezetnének. Az elgondolás szerint a partokat támadó repülőek ezekbe a hálóba ütköznek és a villanyáramütése következtében lezuhanak. A léggömbökkel és az acélhálókkal folytatott első kísérlet nem sikerült, mert időközben erős vihar keletkezett, amelynek következtében négy léggömb elszabadult és csak órák múlva sikerült a léggömböket elfogni.

Rendszeres hajójáratok

az Egyesült-Államokba és Kanadába

a „Nieuw Amsterdam”, „Statendam” „Rotterdam” nagy luxusgőzöskkel, valamint

Középamerika

Trinidad, Curacao
Venezuela, Columbia
Honduras, Haiti, Ecuador stb.

Ausztrália

Délamerika

Brazília, Argentina,
Uruguay, Paraguay stb.
államokba.

Felvilágosítások és prospektusok:

Holland-Amerika Linie

Vezérképviselőténél
Organizația Română de Turism s. a. r.
L. H. Lazarovits vezetése alatt
Timișoara București
Str. Venetia 2. Tel. 3989. • Cal. Victoriei 70.

Hivatalosan megcáfolták a kormány távozásáról szóló híreszteléseket

Armand Calinescu belügyminiszter nagyszabású pohárköszöntője a királyi közigazgatási tudományos intézet diszbankettjén

Bucuresti. A ma reggeli bucurestii lapok a következő hivatalos közleményt közlik: Az elmúlt napokban olyan hírek terjedtek el, mintha a kormány távozni készülné helyéről. Ezek a híresztelések nélkülöznek minden komoly alapot és a jelenlegi kabinet leváltását semmi sem tette időszerűvé.

Calinescu belügyminiszter az ország belső rendjéről

A királyi közigazgatási tudományos intézet tagjai a Capsa-étteremben, Calinescu Armand belügyminiszter tiszteletére bankettet rendeztek, melyen résztvett többek között Negulescu, M. Gane, prof. Alexianu, Dombrovichy tábornok, prof. Dascovici, Iulian Peter. A pezsgőbontásnál Calinescu belügyminiszter emelkedett szólásra.

Armand Calinescu többek között a következőket mondotta: — Uj törvényrendeletekkel megalkottuk a tartományokat, amelyek minden zavar nélkül átvették a régi megyék munkáját. Erre főleg azért volt szükség, mert egyesek a maguk céljaira kihasználták az ország 71 megyéjének költségvetését. A múltban a választások személyenyvesztésének légkörében éltünk. Igazságtalan lennénk, ha azt állítanánk, hogy a népakarat nem járult hozzá politikai pályafutásomhoz és hátatlan, ha nem lennék elismeréssel a néppel szemben, de valóságos büntényt követnék el az állam magasabb érdekei ellen, ha nem jelenteném ki, hogy egy államnak a vezetését a választási rendszer nélkül is lehet biztosítani. Az új rendszer kiküszöbölte a régi szokásokat és bevezette a személyi kultuszt, amelynek alapját az a két szó képezi: felelősség megállapítása. Az új alkotmány nem zárta ki a nemzeti képviselőket, ezt azonban komolyabb, új formában valósította meg. A parlamentnek egy napon újra meg kell nyílnia, ebben a pillanatban azonban végleg meg kell szűnnie és feledésbe merüljenek a régi veszélyt jelentő hibák.

A miniszter ezután említést tett a jelenlegi rendszer előtti anarchikus állapotokról, majd így folytatta szavaft: — Ófelsége kormányja a belügyminiszter által nyugodtan átveheti egy ismert külföldi politikusnak tételét: „Nézd meg a kezeimet, egyetlen csepp vér sincsen rajta.” Ez a politika nem pillanatnyi számításoknak az eredménye és nem igazodott külföldi konjunkturákhoz, hanem az állam magasabb érdekeiben gyökeredzik. A kormány sohasem fog eltérni egyetlen arasznyira sem a kijelölt úttól. Ezt a kijelentést szavam súlyának teljes felelősségével teszem. Azért mondom ezt, hogy mindenki tudomásul vegye: És, ha valaki azt képzele, hogy ezen a helyzeten változtatni lehet, annak nem tanácsol-

lom, hogy ebben az irányban kísérletezzon. Egyébként maga az ország is tudatában van annak, hogy a rend helyreállítása milyen nagy jelentőséggel bír Romániára nézve. Mi történt vol-

ARMAND CALINESCU

na, ha az események súlyos belső válságot idéztek volna elő? Szerencsére azonban nem így történt. Súlyos fordulópontonál Románia kinyitvá-nithatta véleményét és érdekeit egy ujizsületett ország teljes súlyával tudta megvédelmezni. Ki-

jelenthetem, hogy sohasem örvendtünk nagyobb tiszteletnek a külföld előtt és Románia külügyekben sohasem tanusított nagyobb önmérsékletet, mint most. Természetesen minden azoktól a tényleges erőktől függ, amelyre támaszkodunk. Ezért Ófelsége kormányja a jelen pillanatban teljes nyugodtsággal végzi a hadsereg alapos felszerelését, mely iránt bizalommal és szeretettel fordul az ország népe. Lankadatlanul azzal a felelősséggel fordul az ország minden lakosához, hogy legyen optimista és higgyen a nemzet elhivatottságában. Amikor az igazság a mi részünkön van és amikor az ország élén egyike a legnagyobb uralkodóknak áll, akit a történelem ismer, nyugodtan és bizalommal tenkinthetünk az események elé. Édes hazánk jobb jövőjének reményében zárom szavaimat.

Megdöböntő kettős gyermektragédia Aradmegyében

Megdöböntő gyermektragédiát jelentettek ma délelőtt az aradi ügyészségnek telelőnon. Az aradmegyei Apatelek egyik házában tüz ütött ki. A szomszédok siettek a nagy lángokkal égő ház megmentésére és megfizetett munka árán sikerült néhány óra múlva a tüzet, amely a ház egyik szobájában ütött ki, elfojtani. Amikor a szomszédok behatoltak a lakásba, megrémülve fedeztek fel két gyermek mezszenesedett holttestét. Kiderült, hogy Balas Mária és Balas János hét illetve tíz éves gyermekekkel azonosak. A szüleik, akik munkába mentek, otthon hagyták a gyermekeket és ezek gyufával játszadoztak. Szerencsétlenségükre, gyulékony butordarabok lángra lobbantak. Az ajtó zárva volt, egyetlen menekülési lehetőség számukra az ablak maradt, de ugylátszik a gyermekeknek ez nem jutott eszükkbe és így a szobában lelték halálukat. A csendőrségi vizsgálat állapította meg a fenti tényeket úgy, hogy az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Kálvin János-ucca helyett — Kálvin-tér

Az aradi református egyházközség küldöttsége Aradváros polgármesterénél

Kedden délben a református egyház küldöttsége tisztelettel Vlad Alexandru tábornok, polgármesternél, hogy a város református társadalmának kérését terjesszék eléje. Közöltük, hogy a polgármester rendeleti úton megváltoztatta az aradi Kálvin János-ucca nevet. A református küldöttség most ebben az ügyben kereste fel a polgármestert, arra kérték: térjen vissza rendeltére és ne változtassa meg a Kálvin-ucca nevet.

A küldöttség tagjai — Tarnóczy Lajos lelkész, Nagy Dezső főgondnok, Dömötör László helyettes

gondnok, valamint Zih József presbiter, — előadták, hogy az ujonnan elnevezett ucca évtizedek óta viseli a nagy vallásújtó nevet, ami természetes is, mert itt van a református templom és parochia. Az is természetes — mondották az aradi reformátusok küldöttei, — hogy ha van a városban Luther-tér és Luther-ucca, akkor legyen Kálvin-ucca is. Kálvin János a világtörténet egyik kiváló szellemisége, akinek nevét világvárosok örökölték meg azzal, hogy uccákat neveztek el róla. Ez a hatalmas történelmi alak elindítója volt Svájc, Skócia, Németalföld és az Amerikai Egyesült-Államok erkölcsi ujizsületésének, Aradon pedig 7600 hívője van az általa végzett vallásújtó munkának, akik jogosan igényelhetik, hogy Kálvin János neve helyet találjon Arad uccáin. Ez egyébként az aradi reformátusok létének is bizonyítéka. Kérték tehát a küldöttség tagjai: találjon a polgármester más megoldást az elhunyt aradi görögkeleti püspök emlékének megörökítésére, illetve, hogy nevezzen el más uccát Grigorie Comsaról.

Vlad Alexandru tábornok, polgármester válaszában kijelentette, hogy a már kiadott rendelkezésre nem térhet vissza. Célja — folytatta, — hogy az uccaelnevezéséknél is kidomborodjék Arad román jellege. Megígérte viszont, hogy más uccán gondoskodik Kálvin János nevének megörökítéséről, amire vonatkozóan már akkor felmerült benne az elgondolás, amikor a névváltoztatásról intézkedett. Az a szándéka — jelentette ki, — hogy a református templom előtti kis teret — amely eddig kiegészítő része volt az itt kettéágazó uccának — nem birt önálló jelleggel, — Kálvin Jánosról nevezi el.

A régi postatakarékpénztár betétesei a királyi helytartósághoz emlékiratot intéznek járandóságuk kifizetése végett

Nem tud dülőre jutni az évek óta huzódó ügy

Temesvárról jelentik: A háboru előtt a szegény emberek bankja volt a postatakarékpénztár, amely a háboru alatt is zavartalanul működött. A szegény emberek garasonként vonták meg maguktól a pénzt, amelyet szorgalmasan bevitték a postatakarékba. A világháboru után a régi postatakarékpénztár megszűnt és a romániai postavezérgazgatóság által létesített postatakarékpénztár teljesen új intézmény. Románia és Magyarország között hosszú tárgyalások folytak, amelyeknek eredménye az volt, hogy beszedték a postatakarékpénztári könyveket, összeírták a követeléseket és kijelentették, hogy a kifizetés megtörténik és pedig olyan arányban, hogy minden két koronáért egy lelt térítenek meg.

Azóta azonban már évek teltek el és a kifizetés — bárha azt már néhányszor kijátásba helyezték — még mindig nem történt meg.

Sok szegény ember pénzéről van itt szó. Csupa olyan egyének, akiknek jóformán kenyérré kell az a kis-összeg, amelyet kapniok kellene.

Azonban úgy az egyesek, mint a postatakarékpénztári betétesek tömörítésére alakult egyesületek eddig semmi eredményt nem tudtak elérni. Szerkesztőségünkbe az utóbbi időben ismét sürűn futottak be a kérdezősködések, hogy mi van a régi postatakarékpénztári kiizetésekkel.

Eljártunk a főpostán a főnökségnél és ebben az ügyben érdeklődtünk az egyik tisztviselőnél. A válasz rövid volt:

— Egyelőre nincsen semmi intézkedés s nem tudhatni, hogy a kiizetésre mikor kerül sor.

További kérdéseinkre a tisztviselő megismételte, hogy semmi közelebbit nem tud mondani.

Értésüléseink szerint a régi postatakarékpénztár betétesei elhatározták, hogy panaszukat emlékiratba foglalják és legközelebb elviszik azt Marta Alexandru dr. királyi helytartóhoz. Remélik, hogy a királyi helytartó, aki minden igaz és emberies ügy pártfogója, közbenjár az érdekükben és a kormánynál kieszközli, hogy kicsi pénzük jogos kifizetése minél előbb megtörténjék.

CENTRAL

Dlakságnak engedélyezve

5, 7.15 és 9.30 órákor

BULU, A FEHÉR TIGRIS

A malaji dzsungel filmje. Vadászat és vadfogás. Emberdőlözés a fehér tigrisnek. **Látványos. Izgalmas Tanulmány**

Leg-ujabb **Fox-hiradó**: Chamberlain Godesbergben. A négy-ujabb hatalmi összejövetel Münchenben.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra 70Chamberlainné,
a tökéletes feleség

A francia „Excelsior” írja ilyen című kis cikkében: — Százezer érdeklődés vonzza Chamberlainné életét. De túlnézve mindegyik felett, mint a fa a tövében hajtó növényeken, egész életét férjére való tekintéssel éli.

— Jelen van férje minden fontos beszédjénél, mindennap együtt sétálnak a Saint James parkban s madarakat etetnek. Szereti a zenét és az irodalmat, mint férje. Férje kedvéért megtanulta a politikát. Legszívesebben történelmi könyveket és életrajzokat olvas.

— Szereti Thackerayt, nem szereti Dickenst. Ir anyjától a költészet szenvedélyes szeretetét örökölte. A vihartól való félelmet is.

— Apja, aki tiszt volt s Indiában halt meg, nagyon sokat utazott. Chamberlainné is sokat utazott férjével. Volt Kanadában, Afrikában s az európai kontinens majdnem minden országában.

— Kedveli a régészetet, a kertészkedést, a lakásdíszítést. Az elsővel Sziciliában, a másik kettővel a downing-street-i miniszterelnöki palota szobáiban és kertjében szokott foglalkozni.

— A hétvéget vidéken tölti férjével, együtt sétálnak, figyelik a madarakat és szedegetik a vadvirágokat. Chamberlainné a barátnői Ann-nek nevezik, férje Ann-nek hívja.

— IDŐJÓSLAT. Derült idő, a hőmérséklet emelkedik.

— ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.70, London 20.93 és fél, Newyork 44.050, Brüsszel 74.45, Milánó 23.15, Amszterdam 2.39, Berlin 176, Szófia 5.40, Prága 15.07 és fél, Varsó 82.75, Belgrád 10.00, Bucureşti 3.25.

— Elfoglalta hivatalát Törley Bálint új magyar államtitkár. Budapestről jelentik: Törley Bálint, a magyar kereskedelemügyi miniszterium új államtitkára ma délelőtt elfoglalta hivatalát.

— A csoportos utazások engedélyezése. Fővárosi jelentések szerint ezentúl a királyi helytartók engedélyezhetnek külön vasuti kocsikban ültető csoportos utazásokat. A belügyminiszterium erről a határozatról már értesítette is az államvasutak vezérigazgatóságát.

— Külföldi utlevelesek korlátozása. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium rendeletet adott ki, amely szerint a külföldi konzulátusok által kiadott utlevelek tulajdonosai csak abban az esetben léphetik át a határt, ha különleges belügyminiszteri engedéllyel rendelkeznek.

— LINDBERGH BERLINBEN. Párisból jelentik: A Le Bourget-i repülőtérén tegnap délután két órákor szállott le repülőgéppel Lindbergh és felesége. Lindbergh azonnal tovább repült feleségével Berlinbe, ahol egy tudományos kongresszuson vesz részt.

— JELENTKEZÉSEK NÉPSZÁMLÁLÁSI NYOMTATVÁNYOKÉRT. A rendőrség közli a háztulajdonosokkal, hogy szerda reggeltől kezdve jelentkezhetnek — akár személyesen, vagy megbízottjuk által — az illetékes rendőrkerületnél a népszámláláshoz szükséges nyomtatványok átvételéért, valamint a szükséges utbaigazításokért.

— Az ügyvéd-céh előkészületei. Bucurestiből jelentik: A romániai ügyvédszövetség állandó választmányára vasárnap gyűlést tart, amelyen megtárgyalják a munkaügyi miniszterium által beérkezett céhtörvény tervezetét, figyelembevéve az ügyvédi kamarák újjászervezési javaslatát.

— Meglopott lelkész. Pécskáról jelentik: Popescu Ioan, görög keleti lelkész bejelentette a csendőrségen, hogy meglopják. Valaki a hálószoba szekrényéből 80 ezer lei értékű aranyeműt vitt el.

— Katonai felülvizsgálatra rendelték figyelmébe! Az aradi rendőrség katonaiügyi osztálya ismételt felhívja mindazokat az orvosilag felmentett katonaköteleteket, akik az 1922—1936-os korosztályhoz tartoznak és az orvosi felülvizsgálatra szóló behívóikat még nem vették át, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a rendőrkvészura 30. számú szobájában, mert ellenkező esetben szigorú büntetésben részesülnek.

Románia kisebbségei

A háborús veszély, amely jóideig uralta az európai légkört, Romániát a teljes újjáépülési folyamatban találta. Az ország nyugalomban akarta tovább folytatni ezt a közhasznú nemzeti munkát s ezért a román közvélemény nagy érdeklődéssel figyeli a négy hatalom békéltető tárgyalásait. A román nép örvend, hogy ellátult a veszély s az ország tovább folytathatja az átszervezés művét. Új lendülettel indult meg a gazdasági működés. Az ország kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági szempontból egy hatalmas munkaterület. Visszatért a biztonság és bizalom légköre. A románok tudják, hogy a román állam szent jogok alapján áll s igazságos elosztású etnikai elemmel rendelkezik. Kétféle román él a határokon kívül, de Románia nem kér újabb területeket, hanem csupán az illető államok törvényeiben biztosított jogok tiszteletben tartását testvérei számára.

A romániai kisebbségek szívetek alkotnak tizenötmillió román egységes tömegében. Ezek a kisebbségek mindig azt hangoztatták, hogy lojálisak és azok is maradnak a román állam iránt. Teljes szabadságnak örvendtek s normálisan alakulhatott kulturális és gazdasági fejlődésük. A kisebbségi kormánybiztoság biztosítja mindazokat a szabadságokat, amelyet a békeszerződések és a törvények megadnak a kisebbségek számára. A román állam meg van győződve arról, hogy az ország átalakításának nagy munkájában ezután is mellette állanak a kisebbségek. Ezért bizalommal tekint a jövőbe s dolgozik az egész ország fejlődésén.

— Az Aradi Magánalkalmazottak és Tisztviselők Szervezetének sakkosztálya házi sakkversenyt rendez, melyre ezuton hívja meg az összes aradi tisztviselőket és alkalmazottakat. A verseny f. hó 15-én kezdődik.

„SCALA” NAGYFILMEK SZINHÁZA

TEL: 20-10.

Minden héten mindennap országos bemutató!

Előadások kezdete: 5, 7.15 és 9.15 órákor

ROBIN HOOD KALANDJAI

Színes világláger filmesoda. Errol Flynn a 41-es brigád főszereplője, Olivia de Havilland.

Rendezte: Kertész Mihály. Warner Bros Film.

— Vasárnap Credo-nagygyűlés. Október 16-án, vasárnap délelőtt 10 órákor tartják meg a „Credo” nagygyűlést, amelyen dr. Lakatos Ottó aradi plébános, szentszéki tanácsos, az aradi „Credo”-társulat alapítója mond megnyitó beszédet. Ugyanezen a napon délután 4 órákor tartják meg a „III-ik rend” hitbuzgalmi egyesület tagjai is a közgyűlést. A katolikus társadalomban mindkét gyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Tulzott előzőkenység

— Ne fáradjon uraságod, inkább fogok Önnek egy másik legyet!

— A Református Nőszövetség szokásos kávédelutánját csütörtökön délután fél 6 órákor tartja a Református Otthonban. Vendégeket szívesen látnak.

— A ROMÁNIAI NÉMETEK KÖZÖSSÉGÉNEK BÁN SÁGI SZERVEZETE vasárnap tartotta a Forgács-teremben alakuló közgyűlést körülbelül ötszáz résztvevővel. Beller Hans, volt képviselő nagy beszédben ismertette a szervezkedés célját, mire a közgyűlés tizenhárom tagú kerületi választmányt alakított. Azonkívül megválasztottak egy öttagú vezetőséget és egy százharmincnyolc tagú kerületi tanácsot. A közgyűlés Beller Hans szavaival ért véget. Ennek a kivánságának adott kifejezést, hogy valha a német népcsoportban helyreállana a belső béke.

— Ma este 9 órákor tartja előadását dr. Fischer József az aradi zsidó kulturházban. Mint már jeleztük, az aradi zsidó kulturház őszi előadásorozatának első előadója dr. Fischer József, ma este 9 óra kezdettel tartja meg előadását a Str. Consistorului 18. szám alatti kulturházban.

— Öngyilkosság. Kedden reggel arról értesítették az aradi rendőrség ügyveletes osztályát, hogy Mihailovici Sava földműves. Rahovei-ucca 150. szám alatti házában felakasztotta magát Hozzá tartozói már csak akkor fedezték fel az öngyilkosságot, amikor a halálba menekült 53 éves ember halott volt. Az életunt bucsulevelet nem hagyott hátra és ezért tettének oka egyelőre ismeretlen.

Az aradi városi színházban

1938 október 15-én, szombat este 9 órákor Tanase-revüszínház a megszokott pazar rendezésben a legnagyobb sikerű

„Fából Tanase”

2 felv., 56 képletből álló pazar rendezésű revüjét adja elő 80 ballerina, 24 boy. Gyönyörű zene. Jegyek: Libraria Diecezeana-ban kaphatók.

— Szigoruan ellenőrzik a bélyegtörvény alkalmazását. A pénzügyminiszterium rendeletet intézett az egyes pénzügyigazgatóságokhoz annak érdekében, hogy szigoruan ellenőrizzék a vállalatok működését a bélyegtörvény alkalmazásának szempontjából. Ebből a célból behatóan kell megvizsgálniok a pénzügyi szerveknek nemcsak az üzleti könyveket és számlákat, hanem a vállalatok által kötött szerződéseket is.

— NOVEMBER ELSEJÉN MEGSZÜNİK A CENTRAL, A VÁROS UTOLSÓ MOZGÓKÉPSZINHÁZA. Régi tervet valósít meg az új városvezetés, amikor most záros határidőn belül és visszavonhatatlanul megszűnteti a város utolsó, Central néven működő mozgóképszínházát. A Central-mozgó november elsején zárja be kapuit s ettől kezdődőleg a város mozgóképszínház-irodája is felszámol. A polgármester különben utasította a mozirodát, hogy igyekezzen békés úton megegyezni azokkal a filmkölcsonzó vállalatokkal, amelyekkel már létrejött kötéselei tárgyaiként válnak a megszűnés következtében.

— Visszalopta a betörő a pénzt és az ékszereket. Megírta az Aradi Közlöny, hogy vasárnapról hétfőre virradó éjjel betörők jártak özv. Siclován Pavelné aradi lakosnő Alba Iulia-ucca 1. szám alatti lakásában. A betörők 9500 lei készpénzt és 10 ezer lei értékű ékszert zsákmányoltak a károsult lakásából. Siclovanné feljelentésére a rendőrség részéről Paulman rendőrtiszt szállt ki a helyszínre és a nyomozás során komoly gyanuok merültek fel valaki ellen. Ugylátszik, hogy az illető megneszelte, hogy a rendőrség nyomában van, mert keddre virradóra hiánytalanul visszavitte a lakásba a lopott ékszereket, valamint a pénzt is.

— ORVOSOK FIGYELMÉBE! A város főorvosi hivatala az alábbi közleményt hozta nyilvánosságra: Felkérjük az összes, Aradon gyakorlatot folytató, állami javadalmazásban nem részesülő orvosokat, hogy három napon belül mutassák be összes katonai okmányaikat a város egészségügyi szolgálatánál (főorvosi hivatal). Értesülésünk szerint ezeknek az iratoknak bemutatása bizonyos kimutatások elkészítése végett szükséges.

— Megkéselték az uccán. Linko István, Câmpul Lănaistei-ut 6. szám alatt lakó fiatalember feljelentése nyomán vizsgálatot indított a rendőrség a panaszos egyik haragosa ellen, aki Linko szerint az éjszaka folyamán összeszurkálta. Linko vallomása szerint amikor a késő esti órákban hazatérőben volt, haragosa elébe állt és rövid szóváltás után megkéselte. A súlyos sebeket szenvedett Linkot a központi kórházba szállították.

— Közlekedési baleset. Kedden reggel 9 óra tájban közlekedési baleset történt Aradon. Az Obor előtti kanyarban egy diákokat szállító autóbussz, amelyet Deák János vezetett, összeütközött Tag János iratosi gazdálkodó szekerével. A karambol következtében a járművek megrongálódtak, de sem a kocsip, sem az autóbusszban ülők közül senki sem sebesült meg. A rendőri vizsgálat során kiderült, hogy a balesetet az autó volánjának elromlása okozta.

Nemzetközi katonai bizottság osztatja fel az önkéntes hadosztályokat Spanyolországban

London. Hemming, a spanyol semlegeségi bizottság titkára a nemzeti Spanyolországba érkezett. hogy tárgyalásokat kezdjen az önkéntesek általános elszállításának lehetőségéről. A most Spanyolországban tartózkodó olasz önkéntesek számát legfeljebb 25 ezerre teszik, miután a múlt hónapban nagy számban szállították vissza Olaszországba az olasz katonákat. A híres „Fekete Nyíl” és „Kék Nyíl” hadosztályok állományának 80 százaléka spanyol.

Franco tábornok nyilatkozott egyébként a Reuter ügynökség tudósítójának Burgosban. Az olasz önkéntesek elszállítása után — jelentette ki Franco tábornok — meg kell szünni

annak az igazságtalanságnak, amiben a nemzeti Spanyolországot részesítették azáltal, hogy nem ismerték el hadviselő félnek. A tábornok szerint a köztársasági Spanyolországban tovább folytatják az önkéntesek toborzását.

A spanyol kormány közölte a népszövetségi főtitkársággal, hogy hajlandó fogadni azt a nemzetközi bizottságot, amely a népszövetségi tanács kívánságára alakult meg, hogy megállapítsa a nem spanyol önkéntesek visszavonását a köztársasági haderőből. Mint egy 15 különféle nemzetiségű tisztből álló bizottság a hét végén érkezik Spanyolországba.

— A BELGA KIRÁLY PARISBAN. Párisból jelentik: Lipót belga király szerdán Párisba érkezik és részt vesz atyjának, Albert király szobrának leleplezésén. Utjára elkíséri az anyakirályné és Charlotte leánya, aki 11 éves. A szoborleleplezésen részt vesz a piemonti hercegnő is. A felavató ünnepély után a belga király család dezsónén vesz részt, amelyet tiszteletükre Lebrun elnök ad.

— A LENGYEL KÖZLEKEDÉSI MINISZTER BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: Batkovszky lengyel közlekedési miniszter, aki tegnap óta Budapesten tartózkodik, kedden délelőtt megkoszorúzta a hősök emlékművét, majd látogatást tett Imrédy Béla magyar miniszterelnöknel és délelőtt kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós magyar kormányzóval. A kormányzó a lengyel minisztert és annak feleségét villásreggelin vendégül látta.

Japán három leggazdagabb asszonya

egy orvosnő, egy írónő és egy gitárművész, az orvosnőnek, dr. Yayoi Yoshiokának egymillió yen vagyona van, az egészet orvosi gyakorlatával szerezte.

— PAPANA KAPITÁNY UJRA LEMONDOTT A TERVEZETT ÓCEANI UTRÓL. Bucurestiből jelentik: Papaná román repülőszázados Óceánrepülését Radu Irimescunak, Románia washingtoni követének rendelkezésére elhatalosították. Orvosi vélemény szerint ugyanis Papaná kapitány egészségi állapota, de különösen felesége halála miatti idegállapota nem engedi meg a kockázatos légi utváltatását.

— A török leány és a cirkuszakrobata szerelme. Constantából jelentik: Mangáliában nemrég egy vándorcirkusz vendégszerepelt. A cirkusznak egyik akrobatája volt Alexandru Zet, aki udvarolt Xenie Allí Sacca nevű 16 éves török leánynak. Az akrobatára végzetes hatással volt a tizenhat éves leány keleti szépsége és amikor a cirkusz összehajlott, hogy más városba költözzön, velük ment a szép török leány is. A szülők feljelentésére a csendőrség Caliacra városkából hozta vissza a fiatal leányt. Az akrobata ellen pedig megindult az eljárás.

— Természetjárás. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán I-osztálya f. hó 15-én, szombaton kirándulást rendez a tordai hasadékhoz és Torockóra. Indulás szombaton este a CFR vonattal, visszatérés hétfő reggel. Jelentkezni az egyesületi helyiségben szerda este 8-9 óra között és Sándor I. és Társa-irodában lehet. Költött létszám.

— Lelkigyakorlatok a minorita-templomban. Az aradi minorita-templomban az idej lelkigyakorlatokat Csipak Lajos csikszeredai igazgató, a mindenkor katolikus nagygyűlések kiváló szónoka tartja. Az aradi plébánia templom lelkigyakorlatai, amelyen minden esztendőben a hívek tömege vesz részt, most október 26-án, este 7 órakor kezdődik. Csipak Lajos igazgató a keddi nap folyamán sürgőnyileg értesítette dr. Lakatos Ottó aradi plébánost, hogy a lelkigyakorlatok vezetését elvállalta.

— GYÓGYSZERESZTEREK FIGYELMÉBE! Közöltük a város egészségügyi hivatalának felhívását, amely szerint az összes gyakorlatot folytató és állami javadalmazást nem élvező aradi orvosok kötelesek három napon belül bemutatni katonai irataikat. A városi egészségügyi szolgálat most ezután is közli, hogy ez a rendelkezés az aradi gyógyszereszekre is vonatkozik. Ezek szerint tehát az aradi orvosok még két nap, a gyógyszereszek pedig három nap leforgása alatt mutassák be a főorvosi hivatalnál (városháza, földszint) összes katonai irataikat, amire bizonyos kimutatások elkészítése végett van szükség.

— Stilszerű öngyilkosság. Nagyösz községben Rastner Miklós 55 éves gazda egy szőlővenyigével felakasztotta magát az istállóban. Mire tettét észrevették, már halott volt. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Rastner iszákosságából eredő ideg-bajban szenvedett és ezért vált meg életétől.

Pókháló-festészet

A washingtoni Smithsonian Intézetben kiállították a hatvanesztendő Mrs. J. Brunt Clopton két pókháló-festményét. Komoly hivatalos elismerést jelent ez a kitűnő művésznő számára, aki évtizedek óta csak pókhálóra fest. Több, mint kétszáz pókhálófestménye van már. A kritikusok nemcsak kuriózumoknak tartják ezeket, hanem nagy művészi értékű, finom alkotásoknak.

— Felhívás! A színház igazgatósága közli, hogy fiatal hölgyek (görlok) és fiatalemberek (boyok) felvétetnek. A görlok és boyok kiképzése díjmentes. Jelentkezés naponta tízenegytől tizenkettőig a színházi irodában.

— Torlódás miatt szombatig nem áll felok rendelkezése a város műszaki hivatala. Tekintettel a lemondások miatt bekövetkezett munkaerőhiányra, aminek nyomán nagy munkatorlódás mutatkozik a város műszaki hivatalánál, intézkedés történt, hogy ez a szolgálat szombat délelőtt 11 óráig nem áll magánfelek rendelkezésére. Az érdekeltek tehát csak időt takarítsanak meg, ha szombat délelőttig fel sem keresik a műszaki hivatalt.

— Rendőrségi hírek. A közelmúlt napokban megkeresés érkezett a resicai rendőrségtől és abban közölték, hogy ismeretlen tettesek 140 ezer leies betörést követtek el egy ottani megálló lakásában. A nyomok szerint a nagyarányú betörést aradi cigányasszonyok követték el. Az aradi rendőrség a bizonyítékok alapján őrizetbe vette L. F. Ismert tolvaj cigányt, akit azzal gyanúsítanak, hogy több társnőjével együtt ő követte el a resicai betörést. — Ugyancsak betörés gyanúja miatt vették őrizetbe M. R. notórius tolvaj aradi cigányasszonyt, aki állítólag Szászabánynán követett el 30 ezer leies betörést. — Elfogta a rendőrség N. A. és V. P. kiskoru nagyszabeni cigányokat is, akiket azzal gyanúsítanak, hogy az Arad megyében levő Simánd községben követtek el sorozatos betöréseket. — A gyanúsítottak kihallgatását folytatja a rendőrség.

Boris király — a rekorder

Megállapították, hogy a koronás uralkodók közül Boris bolgár király szeret legjobban utazni, Bulgáriában állandóan nagy kirándulásokat tesz a saját maga által irányított mozdonyon és nincs az az év, hogy hosszabb külföldi utra ne indulna. Két hónappal azelőtt indult el Szófiából és bejárta Olaszországot, Angliát, Skóciát, Franciaországot, Svájcot, Németországot és jelenleg Pál, jugoszláv régensherceg vendége. Tavaly feleségével együtt Bilski gróf néven Londonban, Párisban, Zürichben és Berlinben járt. Tavolyelött Londonban megjelent V. György király temetésén, utána pedig Jugoszláviába és Olaszországba utazott, később megtekintette az olimpiást, majd ismét Olaszországba és Jugoszláviába látogatott el. Az utazási rekord tehát nehezen vitatható el a fáradhatatlan bolgár uralkodótól.

— Tízezer kilométer távolságból ölte meg feleségét. A bűnügyek krónikája ismét szenzációs esettel gazdagodott. Albert Jean meggyilkolta Marseille-ben élő feleségét a tízezer kilométer távolságban levő Newyorkból. Erről a szenzációs bűnügyről közöl cikket Tolnai Világláda új száma.

Legújabb sport!

Az elmaradt válogatott mérkőzés helyett: Rendes bajnoki forduló

Aradon az AMTE—Juventus

A késő éjszakai órákban a nemzeti bajnokság tanácsa úgy döntött, hogy az október 23-ra kitűzött bajnoki mérkőzéseket hozzák előre és ezek szerint a vasárnapi műsor a következő:

Aradon: AMTE—JUVENTUS.

Resicán: GLORIA—UDR.

Bucurestiben: RAPID—VENUS.

Temesváron: RIPENSIA—KINIZSI.

Nagybányán: TRICOLOR—F. C. CARPATI.

Kolozsvár: VICTORIA—Sp. STUDENTESC.

Aradon nagyon fontos bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra, a két egykori AMTE játékos-sal felerősített Juventus ugyancsak kemény ellenfele lesz a javuló AMTE-nak. Resicán a Gloria játszik az UDR-rel. Itt nagyon meg kell dolgoznia az aradiaknak, ha csak pontot is óhajtának szerezni Kertész csapatától.

Kétségtelenül a legérdekesebb küzdelem Bucurestiben lesz a Venus és a Rapid között. Ha a Rapid magára talál, eldöntetlenné teheti a mérkőzést. Az otthoni derbyt a Ripensia vívja a Kinizsivel. Sima Ripensia győzelem várható, míg a Carpat megveri otthonában a Tricolor. Érdekes mérkőzés lesz a Victoria és a Sportul Studentesc között is, valószínű Victoria győzelemmel.

A magyarországi sportkörök magyarázata a román—magyar mérkőzések elmaradásának indokáról

Budapestről jelentik, hogy az Országos Testnevelési Tanács a szombati és vasárnapi bucurestii román—magyar sportesemények elmaradását a maga részéről az alábbi jelentésben indokolja:

Az Országos Testnevelési Tanács közli: A Magyar Labdarugó Szövetség a szombatra s vasárnapra, — október 15. és 16. — Bucurestibe tervezett román—magyar labdarugó mérkőzésekre az engedélyt nem kapta meg. Az OTT illetékes szakértők adatai alapján megállapította, hogy a magyar csapatok megfelelő szereplése nincs biztosítva, mert az A. és B. csapatban szereplő játékosok nem rendelkeznek megfelelő szabadsgal, ami a magyar csapat játékesélveit meggyengíti. Mivel a rendelkezésre álló csapat nem képviselné méltóan a magyar labdarugást, a mérkőzések lejátszása nem lenne sportszerű. Az OTT a fenti okok miatt a kért engedélyt nem adta meg.

— Ikercsillagok. Két világhírű táncosnő regényes életéről rendkívül érdekes képekkel, illusztrált cikket közöl a „Déliab” legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

20 dollár: 23 lei

Furcsán hangzik, de így van. A newyorki METROPOLITAN-ban, amikor NINO MARTINI fellép, az Operaház felemelt helyekkel játszik és a legolcsóbb hely 20 dollár. Ezzel szemben legújabb filmjében a zenekedvelő közönség nagy rétege 23 leiert élvezheti csodás hangját, az „URANIA”-ban.

INSPERCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15—10.)

DANCIU gyógyszerár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15—78.)

BERGER gyógyszerár, Saguna-ut.

BERNÁTH gyógyszerár, állomással szemben.

SPORT KÖZLÖNY

A szövetség hivatalos értesítése:

Elmarad a vasárnapi román—magyar válogatott futballmérkőzés

A magyar válogatott lemondta bucuresti-i vendégszereplését. — Nem tartják meg a B. válogatottak találkozóját sem

Pontosan beszámoltunk arról, hogyan állították össze a román és a magyar válogatott csapatokat a vasárnapi érdekes nemzetközi találkozóra és az aradlak szempontjából különösen sokat jelentett ez a mérkőzés, mert Aradról két játékos, Szaniszló II. és Slivác kerültek az A. illetve a B. válogatottba. A szövetség különben Gudbrod Pált, az AMTE sportigazgatóját bizta meg azzal, hogy Kürtösre a magyar válogatott elé utazzon és azokat Bucurestibe kísérje. Erre a célra már át is adtak Gudbrod Pálnak harminc személyre szóló és ingyenes utazásra jogosító utazási-jegyet és úgy rendelkezett a szövetség, hogy Gudbrod Pál minden tekintetben álljon rendelkezésére a vendégeknek. Az előkészületek a magyar csapat fogadására tehát megtörténtek és

éppen ezért szenzáció erejével hatott az a telefonjelentés, amely kedden a késő délutáni

órákban érkezett Markovics Sándorhoz, az AMTE elnökéhez Spiridon, a szövetség titkára, hivatalosan értesítette az AMTE igazgatóját, hogy a magyar válogatott lemondta vasárnapi szereplését és így a fogadásukra teendő előkészületeket abba kell hagyni. Ugyanekkor Spiridon arról is értesítette az AMTE-t, hogy a menetlevelet küldjék vissza és a válogatottba jelelt játékosoknak sem kell a fővárosba utazniuk.

A szövetség telefonértesítését később meg erősítették és így most már befejezett ténynek vált, hogy

a válogatott találkozó elmarad.

A szövetség különben, mint Bucurestiből értesülünk még a késő esti órákban gyűlésre ült össze, majd pedig a nemzeti bajnokság tanácsa ült egybe, hogy az üresen maradt vasárnapra programot dolgozzanak ki.

csak úgy kapásból!

A magyar nemzeti bajnokságban a szombat—vasárnapi bucuresti-i mérkőzések miatt csak egyetlen bajnoki mérkőzést bonyolítanak le éspedig a Zuglói SE—Salgótarján SE mérkőzést.

Budapesten a magyar marathoni bajnokságban Mucsi József 2 óra 38 p. 44.8 mp.-es idővel győzött Kiss (2 óra 44 p. 29.8 mp.) és Mauréry (2 óra 50 p. 33 mp.) előtt.

Magyarország stafétabajnokságai vasárnap kerültek megrendezésre. 4x100 m.: 1. BBTE (Polgár, Harsányi, Kovács, Görkői) 3 perc 21.8 mp. 2. MAC 3 perc 26.2 mp. 4x1500 m.: 1. MAC (Vörös, Csaplár, Iglói, Szabó) 17 perc 07 mp. 2. UTE 17 perc 30.8 mp. Az 5000 m.-es csapatversenyben: 1. UTE 3 pont. Egyénileg: 1. Szilágyi 15 perc 21.2 mp. Ifjúsági bajnokságok: 4x100 m.: 1. MAC 45.1 mp. 4x400 m.: UTE 3 perc 36.4 mp. 4x1000 m.: 1. UTE 10 perc 58.6 mp., magyar rekord. 4x100 m. hölgy-staféta: 1. Olympia 53.6 mp., 2. NTE 55.4 mp.

Dánia hölgy-stafétája világrekordot javított a 4x100 m. gyorsúszó stafétában. A kopenhágai hölgyúszó verseny eredménye: Dánia—Hollandia 40:31. 100 m. gyors: 1. Van Vleet holland 1 p. 06.1 mp., 2. Hveger dán 1 p. 06.4 mp. 400 m. mellúszás: 1. Sörensen dán 6 p. 27.2 mp., 2. Larsen dán 6 p. 28.6 mp. 4x100 m. gyorsúszó-staféta: 1. Dánia 4 p. 27.6 mp., világrekord! 2. Hollandia 4 p. 37.6 mp.

Skócia—Irország 2:0 (1:0). Belfastban Angol Birodalmi Kupa mérkőzés 30 ezer néző előtt.

Tica Marinescu—Ilie Ivan 6:2, 7:5, 3:6, 7:5. Románia profi teniszbajnokságának döntője.

O Mi lesz vasárnap? A román—magyar válogatott mérkőzés következtében vasárnap csak B) divíziós mérkőzések lesznek, amelynek műsora a következő: CAMT—NAC Temesváron, Craiu Iovan—Minerul, Vulturii—Unirea, Soimii—CFR Simeria, Jiul—Rovine Grivita. Ha esetleg Reitert valamelyik román válogatottban szerepeltetnék, úgy a CAMT NAC elleni találkozója elmarad.

Az Astra az ifjúsági bajnokság éllovasa

Az ifjúsági bajnokság vasárnapi fordulóján az AMTE vereséget szenvedett az AAC-tól és így az Astra került az élre. Az Astrán kívül egyébként az ATE és a Fortuna arattak nagyarányú győzelmeket, míg a Gloria, Olimpia és Unirea csak küzdelem után nyertek. A táblázat a hatodik forduló után így alakult:

1. Astra	6	5	1	—	32	8	11
2. AMTE	6	4	1	1	22	7	9
3. Egyetértés	6	3	1	2	18	13	7
4. Olimpia	6	3	1	2	16	14	7
5. ATE	5	3	—	2	22	15	6
6. Hakoah	6	3	—	3	13	14	6
7. Gloria	5	2	2	1	9	6	6
8. Fortuna	6	2	2	2	14	10	6
9. Unirea	6	2	2	2	12	19	6
10. Banatul	5	2	1	2	12	14	5
11. AAC	6	2	—	4	18	30	4
12. Tricolor	6	2	—	4	11	27	4
13. Transilvania	5	1	—	4	8	11	2
14. Gaiana	6	—	1	5	8	27	1

Békés megoldás a piarista rend ingatlanai ügyében

Bucurestiből jelentik: A Semmitűszék most foglalkozott a Ghibu tanár által indítványozott telexkényvi átirásokkal, amelyek a Premontrei és Piarista-rend, valamint a Katolikus Státus ingatlanait érintik. A két szerzetesrendet, valamint a Katolikus Státust a tárgyaláson dr. Gyárfás Elemér képviselte, aki bejelentette, hogy ezekben a peres ügyekben Dragomir Silviu kisebbségi kormánybiztos folytat hivatalos tárgyalásokat és valószínűnek látszik a barátságos megoldás. A földművelésügyi minisztérium és a többi érdekelt intézmények ügyvédjei csatlakoztak Gyárfás Elemér dr. ama kérelméhez, hogy a tárgyalást halasszák el, mire a Semmitűszék a következő tárgyalás időpontját február 17-re tűzte ki. A bucuresti-i tárgyalások kihatást jelentenek arra nézve, hogy a fontos kisebbségi ügyekben gyakorlati uton is keresik a békés és igazságos megoldást.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kereskedelmi egyéni kezdeményezés szabadsága mellett foglalt állást az aradi kereskedelmi és iparkamara

Emlékiratban terjesztette fel véleményét a kamara a legfelsőbb gazdasági tanácshoz

Az aradi kereskedelmi és iparkamara behatóan foglalkozott a legfelsőbb gazdasági tanács által összeállított általános gazdasági irányelvekkel, amelyek a kormányzat eljövendő gazdasági politikájának kereteit képezik. Az említett általános irányelveket megküldötték az aradi kereskedelmi és iparkamarának is és ezekkel kapcsolatban Pacuraru Brutus főtitkár tíz gépelt oldalra terjedő emlékiratot készített, amelynek tartalmát a kamara vezetősége teljes egészében magáévá tette.

A nagyjelentőségű emlékiratban a kamara mindenekelőtt arra hivatkozik, hogy az üzletkötéseknek az általános irányelvekben leszögeztetett szabadsága mellett rendkívüli jelentőséggel bír a magánkezdeményezés támogatása, amelyet a jövő gazdaságpolitikájában szintén fokozott mértékben kell megvalósítani. A kormányzati rendszerek régebbi váltakozása bizonytalanságot idézett elő a gazdasági életben, megbénította a magánkezdeményezést, amely még a legzenjáltsabb állami irányítás sem pótolhatja. Tagadhatatlanul vannak olyan gazdasági jelenségek, amikor szükségesnek mutatkozik az állami beavatkozás. Ezek az elszórt esetek azonban semmi esetre sem indokolják a minden alapot nélkülöző irányított gazdálkodást, vagyis az államnak ezt a jogát, hogy mélyrehatóan avatkozzon be a gazdasági életbe.

A gazdasági szabadsággal kapcsolatban foglalkozik az emlékirat a szakkamarák helyzetével és megemlíti, hogy a gazdasági szabadsággal szorosan összefügg a szakkamarák autonómiája, amely ma tulajdonképpen fikciónak tekinthető. Hangsúlyozza az emlékirat, hogy ha visszaadja a kormányzat a szakkamarák autonómiáját és ha ezeknek az intézményeknek élére a természetes kiválasztódás útján kerülnek a vezetők, a kamarák továbbra is tudatában lesznek hazafias kötelezettségeiknek és soha nem kerülnek összeütközésbe az állam érdekeivel.

Behatóan foglalkozik ezután az emlékirat az állami szervezet problémáival, a köztisztviselői kérdéssel, valamint a mezőgazdasági újjászervezésével. Az utóbbival kapcsolatban az emlékirat megemlíti, hogy a legfelsőbb gazdasági tanács által kidolgozott irányelvek szerint rendkívül sok esetben adnának a mezőgaz-

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS
PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400 Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

daságnak adóelengedést és adókedvezményt. A kamara véleménye szerint az adókönyvités valóban szükséges, de az általános irányelvekben foglalt módszerrel az aradi kamara nem ért feljeseen egyet. A kamarának ugyanis az az álláspontja, hogy az adókedvezmények rendszeresítése parazita mentalitást termel ki, másrészt pedig ezeket a könnyítéseket alig érzik meg azok, akiknek érdekében történne, ugyanakkor viszont az állam jelentős áldozatot hoz. Az adókedvezmények által sérelmet szenved a polgári egyenlőség elve. Az engedelmények következtében az állam jelentős jövedelmektől esik el és ezt a hiányt olyképen kell pótolja, hogy vagy újabb adókat vet ki, vagy pedig a jelenlegieket emeli. Ezeket az adókat pedig az ipar és a kereskedelem viseli. Ezért csak növekszik az aránytalanság, amely az ipari és mezőgazdasági termékek között fennáll, aminek következtében az árak arányosításához sohasem jutunk el. A mezőgazdaság fellendítését nem annyira az adókönyvitések-

kel, mint a termelés mennyiségbeli és minőségbeli fokozásával kell elérni.

A közterhekkel kapcsolatban az emlékirat a különböző adónevek egyszerűsítését, illetve az adórendszer egyszerűsítését kéri és rávilágít arra, hogy mily nagy az aránytalanság az egyenes és a közvetett adók között. Örömmel üdvözi a kamara az általános irányelveknek azt a programját, amely szerint a vasúti fuvardíjakat le kell szállítani. Utal arra, hogy a mai díjszabás mellett számos, olcsóbb árucikk szállítása nem fizetődik ki, mert nem bírja el a fuvar.

Végül az emlékirat a legteljesebb elismeréssel emlékezik meg arról a nagyarányú és döntő jelentőségű munkáról, amelyet a legfelsőbb gazdasági tanács az általános irányelvek elkészítésével és összeállításával végzett és amellyel biztosította az eljövendő kormányzatok folyamatos és egységes gazdaságpolitikáját.

A cseh nemzeti bank elnöke Londonban tárgyal az ígért külföldi kölcsönről

Angol vélemények a csehek megsegítése ellen

Londonból jelentik: Dr. Pospischill, a cseh nemzeti bank vezetőjének vezetése alatt cseh pénzügyi bizottság érkezett Londonba, hogy a Csehországnak nyújtandó angol hitelről tárgyaljon. A „Sunday Dispatch” szerint Prága még az ígért 10 millió font kölcsönt sem kapta meg és az angol bank a kifizetés előtt tudni akarja: kölcsön-e az összeg és ha igen, mi a biztosítéka? Csehszlovákia kapja-e közvetlenül a kölcsönt, vagy Anglia útján? Ha az összeg ajándék, kiknek a zsebéből fizetik.

Ugy tudják, hogy a csehek még ezenfelül 30 millió kölcsönt keresnek. A „New Chronicle” szerint Csehszlovákia legsúlyosabb problémája az, hogy az ország váratlanul gyors összezsugorodása következtében Prága, mint Bécs 1918-ban, túlságosan fejlett a kicsi országhoz képest. A kor-

mány le akarja nyírni a túlméretezett fővárost és a felesleges lakosságot vidékre telepíti le.

Londonból jelentik: Sir Sidney Premantle tengernagy, a „Daily Telegraph” hasábjain nyílt levelet küld. Ebben azt a reményét fejezi ki, hogy a csehek iránti érzélgős szellem nem fogja Angliát arra bírni, hogy szavatolja a fennmaradó cseh államot. Anglia számára fizikailag lehetetlen volna hadsereget küldeni Csehország megsegítésére, a tengeri, vagy légi hadművelet pedig nem menthetné meg az országot a teljes pusztulástól. Óvakodni kell olyan kötelezettségvállalástól, amely Angliát háborúba keverné Közép-európában, ahol tengeri hadereje alárendelt szerepet játszana és ahol nem forog kockán Anglia létérdeke.

Megszűnik a kolozsvári városi kéményseprőüzem

Kolozsvár. Már közöltük, hogy dr. Bornemisa Sebestyén polgármester hivatalba lépése után elhatározta, hogy a polgárság legfőbb sérelmét orvosolja. Az utóbbi időben nem volt nagyobb sérelem a kéményseprő szabályrendeletnél, amely ellen egyformán zúdult fel a város lakosságának minden rétege. Szerencsétlen gondolat volt az ugynevezett városi kéményseprőüzem felállítás, mert, amióta ez az üzem megindult, a város horribilis fizetéssel szerződött azokat a kéményseprőmestereket, akik lemondva iparjoguk gyakorlásáról, egy táj lencséért alkalmazást vállaltak ennél a rövidéletű üzemenél. A városi kéményseprőüzem alkalmazottai fehér kesztyűvel és irattáskákkal, de csak a hivatalos órák alatt végezték munkájukat és ennek volt következménye az a sok panasz, ami a tisztviselő-kéményseprők ellen felmerült.

Dr. Bornemisa Sebestyén polgármester belátta, hogy

ennek az üzemenek fenntartására nincs semmi szükség, annál kevésbé, mert a legfőbb semmitőség egy elvi határozatában kimondotta, hogy a városok nem monopolizálhatják a kéményseprő ipart és hogy alkotmányellenes Kolozsvár városi kéményseprési szabályrendeletének az a szakasza, amely a kéményseprő iparosokat megfosztotta iparuk gyakorlásától.

Dr. Bornemisa Sebestyén polgármester e hét egyik napjára megbeszélésre hívta egybe a közgazdasági és pénzügyi osztály vezetőit, a város jogtanácsosát és a városi ipari osztály vezetőit, hogy a kéményseprési szabályrendeletet felülvizsgálva, a város egész lakosságának sérelmét orvosolja. Ezen az értekezleten aztán el fogják hantolni a városi kéményseprési üzemet, mert, mint dr. Bornemisa Sebestyén polgármester munkatársunknak kijelentette,

a városi kéményseprőüzemet — melyet egy buzgó osztályvezető hívott életre — továbbra már nem fogják fenntartani.

A város megértő polgármesterének ugyanis az az irányelve, hogy szerzett jogokkal rendelkező iparosokat kereseti lehetőségüktől nem szabad megfosztani s pláne nem akkor, ha a szerzett jogoknak elközbása újabb terheket zúdít a város polgárságára. A városi kéményseprőüzemet megszüntetik és a tanács

csak arra fog felügyelni, hogy a hathónapi munkanélküliségre kényszerült kéményseprőmesterek a városi tanács által megállapítandó kéményseprési díjaknál magasabb összegeket ne szedjenek.

Megalakult a román bányáipar bankja

A múlt évben az aranytermelés fokozása és ezzel kapcsolatban az aranytermelés finanszírozása érdekében alakult meg az Institutul Național de Credit Aurifer și Metalifer, arany- és fémbányászati hitelintézet 300 millió lej részvénytőkével. A bank alapításában résztvevett az állam és a Banca Națională kívül több vezető bányáipari vállalat.

A kormány most az Arany- és Fémbányászati Hitelintézet teljes reorganizálását határozta el és ezzel kapcsolatban módosította az intézet felállításáról szóló múlt évben életbe léptetett törvényt.

A módosító törvény szerint a pénzügyminisztérium és a nemzetgazdasági minisztérium felhatalmazást kapnak, hogy a Banca Națională és a magántőke részvételével Banca Intreprinderilor Aurifere și Miniere (BIAM) néven részvénytársaságot alapítsanak. A bank finanszírozza a bányavállalatokat, támogatja a bányatermékek industrializálását, lombardhitelket, folyószámlahitelt és jelzáloghitelket nyújt az aranytermelőknél, kitermelési és kutatási célokra.

Az állam a Banca Intreprinderilor Aurifere și Metalifere néven átalakuló bank alapításában 100 millió lei tőkével vesz részt, amely összegből 50 millió leit azonnal befizet. A bank kivételes helyzetet élvez követeléseinek behajtásánál, mert az üzletfeleivel megkötendő kölcsönszerződések alapján felhatalmazást kapott, hogy az adóbehajtási törvény intézkedéseinek megfelelően hajtsa be az esedékességeit.

A BIAM csak román állampolgárságu fizikai, vagy morális személyeknek nyújthat hiteleket, továbbá öslakókból álló bányatársulatoknak, vagy szövetkezeteknek.

= Az arad-brádi cukorrépatermelők szindikátusa szerda délelőtt fél tizenegy órakor tartja meg közgyűlést Aradon. (Bul. Reg. Ferdinand 41. szán alatt).

= AZ ARADI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA FELHÍVÁSA A KERESKEDŐKHÖZ ÉS IPAROSOKHOZ. Az utóbbi időben megint feltűntek városunkban azok az egyének, akik különböző hírlapok és folyóiratok előfizetésére, könyvek és albumok vásárlására, vagy egyéb adományok, szubvenciók és segélyek folyósítására akarják rávenni a cégeket. A Kamara ezzel kapcsolatban felhívja az összes kereskedőket és iparosokat, hogy tagadják meg az ilyen gyűjtésekben való részvételt és követeljük minden esetben, hogy az eladást, vagy gyűjtést végző személyek előbb igazolják magukat az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál s csak akkor álljanak rendelkezésükre, ha a Kamara írásos ajánlását tudják felmutatni. A Kamarát arról értesítették, hogy zavaros és kétes jogcímenek megint jelentkeznek szelvényesek, vagy lelkiismeretlen emberek, akik tévedésbe esnek a tájékozatlan közönséget és kicsálnak olyan pénzeket, melyeket ha az adományozónak feleslegesek, jobb volna helybéli jótékony céra juttatni. A Kamarának ez a felhívása természetesen nem érinti a hasznos és ismert lapok előfizetését, vonatkozik azonban azokra a helybéli egyénekre is, akik bármiféle nyomást gyakorolnak a közönségre, hogy ezzel pénzt sajtoljanak ki, mert az ilyen természetű preszsiók szigorúan tilosak és a Kamara ezeknek megszüntetésére és megdöntésére igen drasztikus jellegű utasításokat kapott a minisztériumtól.

= Sörgyárak harca a bíróság előtt. Az ilfovi törvényszék első szekciója Chivulescu tanácselnök vezetése alatt tárgyalta le azt a pert, amelyet a Bragadiru sörgyár indított Petersen Péter, a deresteli sörgyár igazgatója, Friedrich Czell sörgyárigazgató és Leopold Woloch sörgyárigazgató ellen, akik mint a brassói Czell és a cernăuți-i Beresa sörgyárak igazgatói, nagymennyiségű üveges sört hoztak forgalomba a Bragadiru sörgyár címkejével. Amikor a konkurrens Bragadiru sörgyár erről értesült, az ügyességen feljelentést tett és Bucurestiben a Calea Serban Vodă 180. szám alatti raktárhelyiségben megtartott házkutatás során a feljelentés adatai bűnjelleggel is beigazolódtak. A fentnevezett igazgatók ellen tisztességtelen verseny címén indult eljárás. A bíróság a tárgyalást december 12-re halasztotta.

= Mi lesz a Bata-művekkel? A müncheni egyezmény következtében Csehszlovákia tudvalevőleg olyan vidékeket veszít el, amelyek bányákban és ipari üzemekben gazdagok. Ennek következtében a jövőben Csehszlovákia arra kényszerül, hogy különböző olyan iparcikkeket importáljon, vagy gyártson, amelyeket eddig a belső piacon termeltek. Prágai jelentés szerint a Bata-cég, amely Csehszlovákia legnagyobb ipari vállalata, a változott helyzetben azzal a tervvel foglalkozik, hogy üzemét lényegesen kibővíti és olyan tárgyak gyártására is berendezkedik, melyeket eddig a régi határvidéken állítottak elő. Így a Bata-cég kerékpárokat, festékeket, vegyi anyagokat, cernát stb akar előállítani.

**HAMBURG-AMERIKA
LINIE**

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika,
Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia,
Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és
ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szi-
geti utazások, Nyugatindiai utazások,
Világkörüli utazások, Utazások Afrika
körül valamint olcsó tengerentúli
tanulmányi utazások

Felhívások, prospektusok díjmentesen kaphatók a
Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőtől:

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

